

Değerli Meslektaşlarımız,

Hatırlayacağınız üzere, Sağlık Bakanlığı 12.3.2021 tarihinde bir yazı yayınlamış, mesleğini serbest olarak yürüten hekimlerin hastalarına ait kişisel ve sağlık bilgilerini Muayene Bilgi Yönetim Sistemi'ne girmelerini istemişti.

Bu yazının iptali istemiyle Türk Tabipleri Birliği ve Türkiye Psikiyatri Derneği tarafından açılan davada Danıştay 10.Dairesi oybirliği ile işlemin yürütmesinin durdurulmasına karar vermişti. Gerekçesinde;

- Sağlık verilerinin ne kadarının, hangi süreyle, kimler tarafından işleneceğinin hukuken belirli olmadığı,
- İleri sürülen amacın gerçekleştirilmesi için gerekli olan alanla sınırlı kalıp kalmadığının, ölçülü olup olmadığının anlaşılmadığı,
- Bu yönüyle belirli, açık ve anlaşılır olmayan düzenlemede hukuka uyarlık bulunmadığı
- Yazıya dayanak olarak gösterilen Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 27/8 maddesinin de Danıştay tarafından iptal edildiği belirtilmişti.

Bakanlık söz konusu karara itiraz etmiş olup Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu (İDDK) Bakanlığın itirazını oy çokluğu ile kabul etmiştir. İDDK'nın kararında; yalnızca Bakanlığın merkezi bir sistem kurmaya yetkili olup olmadığı yönünden bir değerlendirme yapıldığı, hastaların özel hayatın gizliliğine müdahale eden, hekimleri de sır saklama yükümlülüklerini ihlal etmeye zorlayan bir işlemin temel hak ve özgürlükler, ölçülülük, yasallık, demokratik bir toplumda gereklilik gibi temel hukuki ölçütler üzerinden ele alınmadığı anlaşılmaktadır. Üstelik İDDK'nın yetki değerlendirmesini, daha önce bir başka dosyada kendisinin Anayasaya aykırı bulduğu bir hükme dayandırdığı görülmektedir.

İDDK'nın yürütmenin durdurulması kararını kaldırması, davanın sonuçlandığı anlamına gelmemektedir. Yürütmenin durdurulması, işlemin uygulamasının durdurulması için alınması istenen bir tedbirken davadaki asıl talep bir iptal kararı verilmesidir. Davayı gören Danıştay 10.Dairesi nihai kararını, duruşmanın görülmesinin ardından verecektir.

Bununla birlikte İDDK itiraz kabul kararının ardından Bakanlığın meslektaşlarımıza yeniden yazılar göndererek hasta bilgilerinin MBYS'ye girilmesini talep etmesi, yerine getirmeyenler hakkında 3359 sayılı Kanunun Ek-11.maddesini hatırlatması olasıdır. 3359 sayılı Kanunun Ek-11.maddesinde; Bakanlıkça belirlenen kayıtları uygun şekilde tutmayan veya bildirim zorunluluğunu yerine getirmeyen sağlık kurum ve kuruluşlarının

- **Önce 2 defa uyarılacağı,**
- **2 uyarının ardından istemi yerine getirmeyenlere bir önceki aya ait brüt hizmet gelirinin yüzde biri kadar idari para cezası verileceği,**
- İdari para cezasına konu fiilin 1 yıl içerisindeki yeniden tekrarında idari para cezasının bir kat artırılarak uygulanacağı, son tekrarında sağlık kuruluşunun faaliyetinin on güne kadar durdurulacağı belirtilmektedir.

Söz konusu yaptırım hükmü; 2014 yılında sağlık hizmeti sunucularının başkaca bildirim yükümlülükleri yönünden getirilmiştir. Ancak hastaların özel nitelikte sağlık bilgilerini rızaları olmaksızın paylaşımını yasaklayan Kişisel Verileri Koruma Kanunu 2016 yılında yürürlüğe girmiş, bu yasağa aykırılık halinde Türk Ceza Kanunu'nun 134-138 maddelerinde hapis cezası öngörülmüştür. Bu haliyle, 3359 sayılı Kanunun Ek-11.maddesinin, hasta verilerinin rızaları olmaksızın Bakanlığa bildirilmemesini kapsamadığı, bu maddeye dayanılarak uygulanacak yaptırımların hukuka aykırı olacağı düşüncesindeyiz.

Bununla birlikte, hastalarının bilgilerini MBYS'ye girmediği gerekçesiyle hakkında 3359 sayılı Kanun'un EK 11.maddesine dayanılarak işlem yapılan meslektaşlarımızın;

- Kendilerine tebliğ edilen yazıyı almalarından itibaren 60 gün içerisinde buldukları ildeki idare mahkemelerinde dava açabileceğini,
- İdari para cezası yaptırımını uygulanması halinde ise tebliğden itibaren 15 gün içerisinde buldukları ildeki sulh ceza mahkemesine itiraz edebileceklerini bilginize sunarız.

Derneğimiz, Bakanlığın temel hakları hukuka aykırı olarak sınırlama sonucu doğuran, meslektaşlarımızı yaptırım tehdidiyle mesleki yükümlülüklerine aykırı davranmaya zorlayan işlemlerin iptali, hukuka uygun işlemlerin tesisi için girişimlerini sürdürmeye devam edecektir.

Konuya ilişkin yazılı bir tebligat alan, daha fazla bilgi almak isteyen, soru ve çekinceleri olan meslektaşlarımızın Derneğimizle iletişime geçebileceklerini bilginize sunar, yaşam ve sağlık hakkını koruma üzerine kurulu mesleğimizi ancak meslek etiği kurallarını benimsediğimiz ölçüde gereğince yerine getirebileceğimizi meslektaşlarımızla bir kez daha paylaşırız.

Saygılarımızla,